

Het Gerechtshof te 's-Gravenhage, derde enkelvoudige belastingkamer;

Gezien het beroepschrift, ingediend door X te Z, ingekomen op 1 december 1975 en gericht tegen de blijkens aanslagbiljet, gedagtekend 25 november 1975, door de Inspecteur der directe belastingen te Y aan belanghebbende opgelegde aanslag wegens navordering van inkomstenbelasting voor het jaar 1972;

Gezien de overige stukken;

Gehoord ter zitting van 12 april 1976, gehouden te 's-Gravenhage, belanghebbende en de Inspecteur;

Overwegende dat, nadat belanghebbende voor het jaar 1972 aanvankelijk was aangeslagen naar een belastbaar inkomen van f 15.261,-- aan hem is opgelegd bovengenoemde navorderingsaanslag naar een belastbaar inkomen van f 17.281,--; dat de in deze navorderingsaanslag begrepen belasting werd verhoogd met 100 %; dat de Inspecteur heeft besloten een kwijtschelding van 50 % van de toegepaste verhoging te verlenen; dat belanghebbende in beroep is gekomen bij het gerechtshof aanvoerende dat de navorderingsaanslag moet worden vernietigd en dat ook het opleggen van de verhoging van 100 % en de 50 % kwijtschelding van die verhoging onredelijk is, terwijl de Inspecteur tot handhaving van de bestreden navorderingsaanslag heeft geconcludeerd;

dat het volgende vaststaat:

dat belanghebbende, geboren in 1926, ongehuwd en boekhouder van beroep, was in 1972 zelfstandig als zodanig werkzaam voor een uitzendbureau; gedurende het gehele jaar 1973 was hij in dienstbetrekking werkzaam bij dat bureau; belanghebbende, die in 1972 en in 1973 alleen wonende was in een eigen woning, gaf aan een belastbaar inkomen van f 15.785,62 voor 1972 en van f 15.787,43 voor 1973; behoudens enige hier niet ter zake doende correcties, werden deze aangiften door de Inspecteur gevolgd; in 1974 verkocht belanghebbende zijn woning; mede naar aanleiding van deze verkoop stelde de Inspecteur in 1975 een

onderzoek in, daarbij gebruik makende van door hem ter inzage gevraagde spaarbankboekjes en giro- en andere bescheiden van belanghebbende; naar aanleiding van dat onderzoek berekende de Inspecteur het belastbare inkomen van belanghebbende in 1972, respectievelijk 1973, nader als volgt:

	1972	1973
Eindvermogen	f 49.583,--	f 56.052,-
a. Niet in geschil zijnde privé-uitgaven(saldo)	" 4,--	" 11.636,-
b. Levensonderhoud (voeding)	" 3.120,--	" 3.120,-
c. Kleding, zakgeld en dergelijke	<u>" 1.040,--</u>	<u>" 1.040,-</u>
	f 53.747,--	f 71.848,-
Beginvermogen	f 36.454,--	f 49.583,-
Belastbaar inkomen volgens de (primitieve) aanslag	" 15.261,--	" 15.787,-
Rente	<u>12,--</u> f 51.727,--	<u>46,--</u> f 65.416,-
Tekort	f 2.020,--	f 6.432,-
Belastbaar inkomen volgens de (primitieve) aanslag	<u>" 15.261,-</u>	" <u>15.787,-</u>
Belastbaar inkomen	f 17.281,--	f 22.219,-

ter zitting is komen vast te staan dat partijen alleen nog verdeeld zijn over de hoogte van belanghebbenden privé-uitgaven, andere dan de niet in geschil zijnde, die de Inspecteur handhaaft op het door hem in totaal in aanmerking genomen bedrag van f 4.160,-- (f 3.120,- + f 1.040,--) terwijl belanghebbende stelt dat dit totaal moet zijn niet f 4.160,-- doch f 2.080,-- over de juistheid van het opgelegd zijn van de in de navorderingsaanslag begrepen verhoging van de enkelvoudige belasting van 100 % en over de juistheid van het door de Inspecteur genomen besluit tot kwijtschelding van 50 % van de verhoging; de Inspecteur handhaaft ook hier zijn eerder ingenomen standpunt, terwijl belanghebbende stelt dat de verhoging, hetzij niet had mogen zijn opgelegd, hetzij geheel had moeten zijn kwijtgescholden;

Overwegende dat door belanghebbende, kort samengevat, is gesteld: dat het zijn zaak niet is dat de inspecteur niet gelooft in of twijfelt aan de juistheid van de verstrekte inlichtingen; dat de Inspecteur ten onrechte voor hem (belanghebbende), die in loondienst is of geacht wordt dit te zijn, het inkomen bepaalt door middel van vermogensvergelijking;

dat hij zeer sober leeft, onder meer omdat hij shag rookt, geen alcohol gebruikt, economisch inkoopt, weinig reist en zijn tijd op een weinig kostbare wijze doorbrengt; dat hij geen auto en ook geen bromfiets heeft, doch alleen een fiets; dat hij in 1972 zijn vrije tijd nagenoeg geheel besteed heeft voor onderhoud van zijn woning; dat hij zoveel mogelijk sparen wil; dat als gevolg van een en ander zijn uitgaven voor voeding en andere dagelijkse uitgaven, vermeerderd met zijn zakgeld, een totaal van circa f 40,-- per week niet hebben overtroffen in 1972;

dat hij betwijfelt of de Inspecteur bevoegd was om, zoals hij deed, de giroafrekeningen na te snuffelen; dat hij als niet-ondernemer zijn uitgaven niet behoeft te verantwoorden en dat de Inspecteur de inkomsten elders kan verifiëren; dat het punt waar het omdraait is de hoogte van de kosten van het levensonderhoud; dat hij al zijn uitgaven nauwkeurig in een kassaboek heeft verantwoord, afgezien van de kassabonnen van de kruidenier, die evenwel door geen zinnig mens worden bewaard; dat zijn uitgaven voor kleding waren in 1972 f 450,-, dat een verhoging van 100 % van de enkelvoudige belasting en kwijtschelding van slechts 50 % op hem de indruk maakt, dat de Inspecteur ten onrechte aanneemt dat er van corruptie sprake is;

dat hij verzoekt om de navorderingsaanslag geheel ongedaan te maken;

Overwegende, dat door de Inspecteur daartegen in hoofdzaak is aangevoerd:

dat bij het door hem in 1975 met betrekking tot belanghebbendes inkomen ingestelde onderzoek uit een vermogensvergelijking is gebleken dat de inkomsten van belanghebbende in 1972 f 2.020,-- en in 1973 f 6.432,-- hoger moeten zijn geweest dan bij de regeling van de (primitieve) aanslag is aangenomen; dat belanghebbende niet stelt dat de gemaakte vermogensvergelijkingen onjuist zijn, behoudens voor wat betreft de uitgaven voor levensonderhoud (voeding), kleding, zakgeld en dergelijke; dat hij de kosten van voeding op f 3.120,-- per jaar berekend heeft aan de hand van de door hem daarvoor aangehouden minimum norm van f 60,-- per week; dat het door hem aangehouden jaarbedrag van

f 1.040,-- voor kleding, zakgeld en dergelijke zeer laag is; dat hij bovendien geen rekening heeft gehouden met de uitgaven voor wasmiddelen, schoonmaakartikelen, toiletartikelen en voor reizen; dat het reeds, gelet op de door belanghebbende aangegeven inkomsten uit arbeid en op zijn vermogenspositie, onaannemelijk is dat belanghebbende zo sober zou hebben geleefd als hij stelt; dat het onmogelijk is te bestaan bij een zo laag bedrag voor het eerste levensonderhoud als door belanghebbende wordt gesteld; dat de mutaties in belanghebbende's bank- en girorekening wijzen op bepaalde opbrengst gevende activiteiten zijnerzijds; dat ook voor personen in loondienst het inkomen langs de weg van vermogensvergelijking mag worden bepaald en voor iedereen ingevolge de leden 1 en 2, van artikel 47, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen de verplichting geldt om desgevorderd te verstrekken alle gegevens en inlichtingen, alsmede - ter inzage - boeken en bescheiden, die voor de belastingheffing te zijnen aanzien van belang kunnen zijn;

dat terecht de nagevorderde enkelvoudige belasting is verhoogd met 100 %; dat de verleende kwijtschelding van 50 % in overeenstemming is met de Leidraad administratieve boeten 1971; dat uit de financiële gang van zaken bij belanghebbende blijkt, dat opzettelijk inkomen niet door hem is aangegeven;

dat hem niet van inzicht doet veranderen belanghebbende's blote bewering dat ten aanzien van de verhoging van het tegendeel van redelijkheid sprake is;

dat hij om handhaving van de navorderingsaanslag en van de boete, voor zover gehandhaafd, verzoekt;

Overwegende omtrent het geschil:

dat niet aannemelijk is geworden aan het Hof, dat de Inspecteur voor het opleggen van de onderhavige navorderingsaanslag gebruik zou hebben gemaakt van andere middelen dan de wet hem toestaat en/of de hem toegestane middelen op ongeoorloofde wijze zou hebben aangewend; dat in dit verband met name opmerking verdient dat de Inspecteur bevoegd was van belanghebbende, ook indien hij uitsluitend loon zou hebben genoten, te vorderen de verstrekking van de gegevens en inlichtingen, welke voor de belastingheffing te zijnen aanzien van belang konden zijn en - ter inzage de verstrekking van boeken en andere bescheiden waarvan de kennisneming van belang kon zijn voor de vaststelling van de feiten, welke invloed konden uitoefenen op de belastingheffing te zijnen

aanzien, en om een vermogensvergelijking toe te passen ter bepaling van het belastbare inkomen; dat belanghebbende ter zitting erkende dat de Inspecteur bij door hem toegepast vermogensvergelijking het begin- en het eindvermogen juist heeft vastgesteld; dat belanghebbende, die geen enkele verklaring heeft gegeven omtrent de toeneming van zijn vermogen in het onderhavige jaar, te dezen alleen bestrijdt of althans voldoende gemotiveerd alleen betwist, dat de Inspecteur de privé-uitgaven voor voeding, voor kleding en voor zakgeld en dergelijke op het juiste totale bedrag heeft vastgesteld (f 3.120,-- + f 1.040,-); dat het Hof als juist aanvaardt het door belanghebbende gestelde, dat hij zeer sober leeft en weinig voor zichzelf uitgeeft; dat het Hof evenwel onaannemelijk acht dat ook bij een zeer sobere levenswijze van belanghebbende de uitgaven voor voeding minder zijn geweest dan gemiddeld f 30,-- per week; dat gezien dit laatste en mede in aanmerking nemende het door de Inspecteur ter zitting gestelde - hetgeen belanghebbende niet heeft bestreden en het Hof mitsdien als juist aanvaardt; dat belanghebbende ook uitgaven had voor was- en schoonmaakmiddelen, toiletartikelen en voor reizen (belanghebbende gaf ter zitting nog toe dat hij enige malen per jaar familieleden in W en/of in V bezoekt), waarmede bij de begroting van de privé-uitgaven geen rekening werd gehouden, het totale bedrag van de privé-uitgaven, die in geschil zijn, naar redelijkheid en billijkheid begroot op f 2.700,-- in-plaats van op het door de Inspecteur begrote totale bedrag van f 3.120,-- (voeding) + f 1.040,- (kleding, zakgeld en dergelijke) of f 4.160,-; dat toch de Inspecteur geen bewijs heeft geleverd van de juistheid van de door hem gehanteerde norm voor voeding van f 60,- per week; dat het uit het vorenoverwogene volgt, dat het door de Inspecteur berekende belastbare inkomen van f 17.281,-- dient te worden verminderd met f 4.160,-- minus f 2.700,-- of tot f 15.821,--; dat volgens artikel 18, lid 1, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen de in een navorderingsaanslag begrepen belasting met 100 % wordt verhoogd, behoudens voor zover het niet aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige is te wijten dat te weinig belasting is geheven; dat niet aannemelijk is geworden, dat althans grove schuld van de zijde van belanghebbende niet aanwezig is; dat in dit verband opmerking verdient dat de door de Inspecteur toegepaste vermogensvergelijking vragen heeft opgeroepen omtrent de juistheid van belanghebbende's aangifte zonder dat belanghebbende die vragen op een bevredigende wijze heeft beantwoord; dat er toch sprake is van

een verklaarbaar vermogensverschil van f 560,-- voor het onderhevige jaar; en blijkens 's Hofs uitspraak van heden voor het jaar 1973 van f 6.432,-- minus f 1.460,-- of f 4.972,-- voor het jaar 1973; dat het Hof aan het laatste mede een vermoeden ontleent voor tenminste grove onachtzaamheid van belanghebbende voor het jaar 1972; dat volgens lid 2 van even genoemd artikel 18 bij het vaststellen van een navorderingsaanslag, waarin een verhoging wordt begrepen, de Inspecteur een besluit neemt of en in hoeverre kwijtschelding van de verhoging wordt verleend; dat de Inspecteur bij het nemen van dat besluit kennelijk heeft aangenomen dat het aan opzet of een meer ernstige vorm van grove schuld/onachtzaamheid van de belanghebbende is te wijten (§ 10, lid 2, van de Leidraad administratieve boeten 1971), dat te weinig belasting is geheven; dat niet aannemelijk is geworden dat de Inspecteur dit laatste niet heeft kunnen aannemen en met betrekking tot de kwijtschelding in redelijkheid niet heeft kunnen besluiten als hij deed; dat er toch sprake is van een onverklaarbare toeneming voor het vermogen; dat, gelet op al het vorenoverwogene, het beroep ten dele gegrond is bevonden;

RECHTDOENDE:

Vermindert de aanslag tot navordering tot een naar een belastbaar inkomen van f 15.821,-- met 100 % verhoging van de in de (aldus verminderde) aanslag begrepen belasting;

Handhaaft het door de Inspecteur genomen besluit tot kwijtschelding van 50 % van de verhoging.

Aldus vastgesteld in raadkamer op 18 juni 1976 door Mr. A. Vonk Noordegraaf, raadsheer, in tegenwoordigheid van Mr. P.M.C. van den Dries, substituut-griffier.

Van den Dries

Vonk Noordegraaf

Aangetekend aan partijen

verzonden: -5 JULI 1976